

DR. UDVARHELYI MIKLÓS

Alkotmánybíróság
1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ÜGYVÉD ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1896-0/2016
Érkezett:	2016 NOV 21.
Példány:	3
Melléklet:	11+19
Kezelőiroda:	

Érkezett:	2016 NOV 14.
Érkezés módja:	postán / személyesen / e-mailen / faxon / győjtőládában

Alulírott Zujeva Irina Vlagyimirovna

a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm (Dr. Udvarhelyi Miklós Ügyvédi Iroda, útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27.§ a)-b) pontjai alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Győri Ítéltábla Pk.IV.26.038/2016/2. számú végzése alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1)-(2) bekezdését, valamint a 31. cikk (2) bekezdését.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. *A megsemmisíteni kért bírói döntés megnevezése, a határidő-számításhoz szükséges adatok közlése (a jogerős ítélet kézhezvételének időpontja):*

Indítványomban a Győri Ítéltábla Pk.IV.26.038/2016/2. számú végzésének megsemmisítését kérem, melyet postai úton 2016. november 7-én kapott jogi képviselőm kézhez.

2. *Az Alaptörvényben biztosított jog megnevezése:*

Az ítélet sérti az Alaptörvényben biztosított a helyi népszavazás kezdeményezéséhez, illetve tartásához fűződő jogot (31. cikk (2) bekezdés), valamint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből és T) cikk (1) bekezdéséből kiolvasható jogbiztonság követelményét.

3. *A közvetlen érintettség kifejtése (az eljárás megindításának indokai, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege, bírói döntés esetén a pertörténet röviden, az ügyben hozott bírói döntések):*

2016. május 24-én helyi népszavazásra javasolt kérdést nyújtottam be aláírásgyűjtő ív mintapéldányán a Paloznaki Helyi Választási Bizottsághoz (továbbiakban: HVB). A helyi népszavazási kérdés az alábbiak szerint szól:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy Paloznak település Alsóörs Község felé eső közigazgatási határa és a hrsz-ú Séd-patak, illetve a rsz.-ú út, a 71-es főközlekedési út és a Balaton közti területe kiváljon Paloznak Községről és Alsóörs Községhez csatlakozzon (terjedő ingatlanok a

minősítésű területek)?”

A Helyi Választási Iroda Vezetője (továbbiakban: HVI) 1/2016. (V.27.) számú határozatával az Ntv. 40.§ (1) bekezdése alapján elutasította a kérdést arra hivatkozással, hogy május 20-án már benyújtásra került népszavazási kezdeményezés más szervezőtől azonos tárgyú kérdésben, így a szervező beadványát nem terjesztette a HVB elé.

Ezt követően 2016. június 3. napján ismételt benyújtottam a kérdést, melyet a HVI vezetője a 2/2016. (VI.08.) számú határozatával – az 1. számú határozatában már ismertetett indokok alapján – ismételt elutasított.

A határozattal szemben határidőben kifogást nyújtottam be, melyet a HVB a 22/2016. (VI.15.) számú határozatával elutasított.

A határozattal szemben törvényes határidőben fellebbezést nyújtottam be. Ebben kértem a HVB határozatának megváltoztatását, és a HVB kötelezését arra, hogy az általa benyújtott népszavazási kérdés hitelesítését tűzze napirendjére és a kérdést hitelesítse.

A Veszprém Megyei Területi Választási Bizottság (továbbiakban: TVB) a fellebbezésben foglaltak és a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a HVB határozatát megváltoztatta, a kifogásnak részben helyt adott, és megállapította, hogy a Paloznaki HVI vezetőjének 2/2016. (VI.08.) számú határozata jogszabálysértő, mert megsértette az Ntv. 40.§ (2) bekezdésében foglaltakat, elvonta a HVB azon hatáskörét, mely szerint a népszavazásra ismételt benyújtott kérdés hitelesítése tekintetében a döntés a HVB hatáskörébe tartozik. A TVB a jogsértőt eltiltotta a további jogsértéstől.

Ezt követően a HVB a 24/2016. (VI.29.) számú határozatával a kérdés hitelesítését ismételt megtagadta. A határozattal szemben bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztettem elő, mely alapján a Veszprémi Törvényszék az 1.Pk.50.049/2016/2. számú végzésével az aláírásgyűjtő ívet hitelesítette.

2016. szeptember 5-én a Veszprémi Törvényszék fenti számú végzésével hitelesített aláírásgyűjtő ívet nyújtottam be 5 választópolgár aláírásával Paloznak Község Helyi Választási Irodájának az aláírások ellenőrzése céljából.

Paloznak Község Helyi Választási Bizottsága 25/2016 (X.17.) számú határozatban azt állapította meg, hogy az érvényes aláírások száma nem éri el a népszavazás kezdeményezéséhez szükséges (109) számot, ezért a helyi népszavazás kezdeményezésére nem kerülhet sor.

A határozat ellen fellebbezést terjesztettem elő a Veszprém Megyei Területi Választási Bizottságnál. A Bizottság fenti számú határozatában helybenhagyta a HVB döntését.

Indokolásában előadta, hogy egy területrész átadásának folyamatában két különböző joghatást kiváltó népszavazás között kell különböztetni: az egyik, amikor a képviselő-testületek előzetesen megállapodnak a területrész átadásáról, és így kerül sor a népszavazás megtartására. Ilyen esetben a népszavazáson a területrészen nyilvántartott választópolgárok vesznek csak részt. Az ilyen népszavazás joghatása pedig az, hogy megerősíti a képviselő-testületek területrész átcsatolási szándékát, így a megállapodás hatályosul. A másik eset, hogy a képviselő testületek még nem kötöttek megállapodást, a választópolgárok csak népszavazás keretében kezdeményezik, hogy az érintett képviselő-testületek foglalkozzanak az ügyel. Ilyen esetben a népszavazáson az egész településen nyilvántartott választópolgárok vesznek részt.

Mivel pedig az általam benyújtott népszavazási kezdeményezés vonatkozásában még nem kötöttek az érintett képviselő-testületek megállapodást, így a kezdeményezéshez szükséges, önkormányzati rendeletben meghatározott számarányt az egész településen nyilvántartott választópolgárok számához kell viszonyítani, ami 109 főt jelent. Mivel pedig csak 5 fő aláírása szerepel az aláírásgyűjtő íven, nem kerülhet sor népszavazás kezdeményezésére.

Ezt követően bírósági felülvizsgálati kérelemmel éltem a Győri Ítéltáblánál.

A Győri Ítéltábla Pk.IV.26.038/2016/2. számú végzésében helybenhagyta a Veszprém Megyei TVB döntését. Indokolásában előadta, hogy érintett képviselő-testületek megállapodása hiányában az Ntv. 34.§ (1) bekezdés c) pontja irányadó azzal, hogy erre vonatkozó külön törvényi rendelkezés hiányában a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok arányát az önkormányzat területén – és nem az érintett területrészen – lakó választópolgárok számához kell viszonyítani. Téves az az érvelés, hogy ne lehetne a fenti különbséget tenni az un. külső és az un. belső kezdeményezésre induló népszavazások között.

A fent ismertetett eljárásban mindvégig én voltam a kérelmező, erre tekintettel jelen beadványommal a t. Alkotmánybíróság döntésének meghozatalát kezdeményezem, hivatkozva a 2. pontban felsorolt, Alaptörvényben biztosított jogaim sérelmére.

4. Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével:

A Győri Ítéltábla fenti számú végzése ellentétes az Alaptörvénnyel, mert nem biztosítja az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdése szerinti helyi népszavazáshoz fűződő jog érvényesülését.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) a 101-102.§-aiban szabályozza a területrész átadásának jogintézményét. Ennek keretében szabályozza azt is, hogy a választópolgárok a területrész átadásáról helyi népszavazás keretében hoznak döntést amellet, hogy az érintett képviselő-testületek megállapodása szükséges a területrész átadásához. A Mötv. 102.§ (3) bekezdése azonban az Alaptörvény szerinti helyi népszavazáshoz fűződő jogot az érintett településrész választópolgárai számára biztosítja, azaz azon választópolgárok számára, akik a területrész hovatartozásának eldöntése körében közvetlenül érdekeltek. Ezt azért szabályozza ilyen módon, mert minden esetben egy a településen élő kisebbség az, amely el akar szakadni és egy másik településhez akar csatlakozni.

A településen élő ezen kisebbség és a többséghez tartozó lakosság között azonban szükségszerűen érdekellentét van. A kisebbség számára az érintett településrész elszakadása vonatkozásban a helyi népszavazáshoz fűződő jog csak úgy biztosítható, ha a többséget a helyi népszavazáshoz fűződő jog gyakorlásából a jogalkotó kizárja.

Helyi népszavazás elrendelésére többféleképpen kerülhet sor. Egyrészt az Mötv. 102.§ (3) bek. szerint, amennyiben a településrész átcsatolásáról a szomszédos településsel kötött megállapodás alapján a képviselő-testület döntést hozott. (Belső kezdeményezésre kiírt népszavazás.) Másrészt pedig 2013. évi CCXXXVIII. tv. 34.§ (1) bek. c) pontja szerint kezdeményezés alapján. (Külső kezdeményezésre kiírt népszavazás.)

A településrész átcsatolásának kérdése és a népszavazás viszonya meglehetősen sajátos. Amennyiben az Mötv. alapján kerül sor a népszavazás kiírására, úgy a népszavazás, mint ügydöntő népszavazás, akár meg is vétőzhatja a képviselő-testület e tárgyban hozott döntését. Ha azonban a helyi népszavazás kiírására a 2013. évi CCXXXVII. tv. alapján kerül sor és megfelelően pozitív döntés születik, úgy még ez sem kötelezi a két település képviselő-testületét a településrész átadására, illetve az erről szóló megállapodás megkötésére. Ez a népszavazás ugyanis nem minősül ügydöntőnek.

Téves, és az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdésével ellentétes az a Győri Ítéltábla és a Veszprém Megyei TVB döntésében kifejtett álláspont, amely a 2013. évi CCXXXVIII. tv. 34.§ (1) c) pontjának a településrész elszakadása vonatkozásában kiírt, nem ügydöntő népszavazás elrendelésének feltételül a teljes település lakosságának számarányához mért támogatást szabja és nincsen tekintettel az Mötv. 102.§ (3) bek. –ben foglaltakra. Ez a jogértelmezés az adott elszakadni akaró településrészen lakó állampolgárok Alaptörvényben lefektetett népszavazáshoz fűződő jogának sérelmével jár, azt indokolatlanul korlátozza, ha az elszakadni kívánó településrész lakosainak száma nem éri el a teljes településen lakók jelen esetben 25%-át. A fent leírt, az elszakadni akaró településrész lakói és az elszakadni nem akaró településrész lakói érdekei között fennálló, majdnem mindig nyilvánvaló érdekellentétből fakadóan ugyanis valószínűtlen az, hogy az elszakadni nem akaró településrészek lakosai aláírásukkal támogassák a népszavazás kiírására irányuló kezdeményezést.

Mindebből adódóan álláspontom szerint az Alaptörvényben biztosított népszavazáshoz fűződő jog gyakorlása akkor lehetséges a településrész elszakadása tekintetében a 2013. évi CCXXXVIII tv. 34.§ (1) c) pontja szerint, ha a népszavazás elrendeléséhez szükséges számarányt a hivatkozott jogszabályhely és az Mötv. 102. § (3) bek. szabályának együttes figyelembe vételével határozza meg a választási bizottság.

A Győri Ítéltábla, illetve a Veszprém Megyei TVB álláspontja továbbá sérti az Alaptörvényben lefektetett B) cikk (1) bekezdése és T) cikk (1) bekezdése szerinti jogbiztonság követelményét, azáltal, hogy a jogrendszer egységes értelmezésének elve sérül. Egyazon jogintézmény, jelen esetben a területrész átadásának jogintézménye vonatkozásában csak ugyanazok a törvényi (jogi) előírások vonatkozhatnak valamennyi népszavazási eljárásra, akár belső, akár külső kezdeményezésre indul a folyamat. Ebből az következik, hogy nem lehet egyik esetben a Ntv. 34.§ (1) bek. c) pontjának alkalmazásával, másik esetben a Mötv. 102.§ (3) bekezdésének alkalmazásával eltérő népszavazásra jogosult választópolgári kört rendelni a két különböző, de egyazon jogintézményen belüli népszavazási kezdeményezés esetére. *Ellenkező esetben a helyi népszavazáshoz fűződő jog az előbbi pontban leírt érdekellentét miatt kiüresedik.*

Utalok továbbá az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatára (76/2007. (X. 19.) AB határozat), melynek a területrész átadása jogintézményének körében továbbra is van létjogosultsága. E szerint a helyi népszavazás nemcsak ügydöntő, hanem véleménynyilvánító is lehet. Az ilyen népszavazás megtartásához fűződő jogot az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdése jelenleg is biztosítja, ezért nem lehet olyan feltételeket szabni annak kezdeményezésére, illetve megtartására, amelyek ab ovo teljesíthetetlenek.

Ez az álláspont kitűnik a Veszprém Megyei TVB határozatával szembeni bírósági felülvizsgálati kérelemben már ismertetett bírósági joggyakorlatból és más választási bizottság joggyakorlatából is (BH 57/2005 számú jogeset, Kaposvári Törvényszék P. 22005/2007/18. számú ítélete, illetve a margitszigeti népszavazás esete). Mindegyik esetben a területrész átadásáról szóló helyi népszavazás un. külső kezdeményezésre indult, érvényes és eredményes volt, és a helyi népszavazásokon kizárólag a területrésszel érintett választópolgárok vettek részt.

A fent általam megjelölt kérdésben körülhatárolt területrészen lakó állandó lakcímmel rendelkező választópolgárok száma ([REDACTED] állandó lakosai) ismereteink szerint 7 fő.

Minderre tekintettel a népszavazás kezdeményezéséhez szükséges aláírások száma a 6/2015. (IV.16.) önkormányzati rendelet érvényességi küszöbre vonatkozó szabályának figyelembevételével legalább 2 fő.

Az aláírásgyűjtő íven 5 fő aláírása szerepel, valamennyien a területrészen élő paloznaki választópolgárok.

Mindebből az következik, hogy a Győri Ítéltábla népszavazás kezdeményezést megtagadó döntése jogszabálysértő, mivel az érvényes aláírások száma elérte a népszavazás kezdeményezéséhez szükséges számot. A jogszabálysértéssel azonban egyúttal alapjogi sérelem is bekövetkezett, mert a végzés sérti az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdését, B) cikk (1) bekezdését és T) cikk (1) bekezdését, így alaptörvényellenes.

5. Annak bemutatása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva:

Jelen ügyben jogorvoslati lehetőségeimet már kimerítettem, tekintettel a választási eljárási törvény 229.§ (1) bekezdésére, valamint 232.§ (5) bekezdésére:

229.§ (1) A bírósági felülvizsgálati kérelmet a másodfokú határozatot hozó választási bizottság székhelye szerint illetékes ítéltábla bírálja el.

232.§ (5) A bíróság határozata ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

6. Jelen ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, mivel a törvény kizárja. Perújítást az

ügyben nem kezdeményeztem.

7. Személyes adataim nyilvános kezeléséhez, és indítványom nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

Beadványomhoz csatolom az alábbi mellékleteket:

1. Ügyvédi meghatalmazás
2. Érintettséget alátámasztó dokumentumok:
 - a) Paloznaki HVI Vezetőjének 1/2016. (V.27.) számú határozata; b) Kérelem a Paloznaki HVI-nek c) Paloznaki HVI Vezetőjének 2/2016. (VI.08.) számú határozata; d) Kifogás a Paloznaki HVI Vezetőjének 2/2016. (VI.08.) számú határozatával szemben; e) Paloznaki HVB 22/2016. (VI.15.) számú határozata; f) Fellebbezés a Veszprém Megyei TVB-hez; g) Veszprém Megyei TVB 1/2016. (VI.22.) számú határozata; h) Paloznaki HVB 24/2016. (VI.29.) számú határozata; i) Bírósági felülvizsgálati kérelem a Veszprémi Törvényszéknek; j) Veszprémi Törvényszék 1.Pk.50.049/2016/2. számú végzése (előzményi eljárás: 11.Pk.50.048/2015/4. számú végzés); k) Paloznak Helyi Választási Bizottsága 25/2016. (X.17.) számú határozata; l) Fellebbezés a Veszprém Megyei TVB-hez; m) A Veszprém Megyei TVB 2/2016. (X.26.) számú határozata; n) Felülvizsgálati kérelem a Győri Ítéltáblához; o) Győri Ítéltábla Pk.IV.26.038/2016/2. számú végzése.

Veszprém, 2016. november 9.

Tisztelettel:

Zujeva Irina Vlagyimirovna
képv.:



